

Jong N-VA Congres 2021: Commissie Europa

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Thema 1: Vlaanderen in Europa	
1.1. Euro-essentialisme.....	5
1.2. Subsidiariteit	5
1.3. Internationale ambities	6
1.4. Europese uitbreiding en inbreiding.....	7
1.5. De Vlaamse diplomatie	7
Thema 2: Democratisch deficit	
2.1. Europese transparantie en betrokkenheid.....	10
2.2. Wegwerken van het democratisch deficit.....	11
2.3. Europese parlementaire werking.....	12
2.4. Europese Commissie	13
Thema 3: Europese Defensiegemeenschap	
3.1. Toekomst defensie	15
3.2. Buitenlands beleid	15
3.3. Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO).....	16
3.4. Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid	16
3.5. Europees en lage landen leger	17
Bibliografie	19
Afkortingenlijst	19

Voorwoord

Deze commissie behandelt drie subthema's binnen de brede Europese thematiek. Die subthema's zijn tot stand gekomen na onderling overleg en een interne stemming met alle Jong N-VA-leden in de commissie Europa. Daarna werden door toenmalig commissievoorzitter Glen De Waele en huidig commissieondervoorzitter Donald De Vinck drie sub-commissievoorzitters aangeduid elk bevoegd voor hun eigen subthema.

De drie gekozen subthema's waren 'Vlaanderen in Europa', 'Europese defensiegemeenschap' en 'Democratisch deficit' respectievelijk voorgezeten door Wout Patyn, Niels Vandeweyer en Nick Van Elsen. Vervolgens werden door de verschillende voorzitters conceptnota's opgesteld die van tijd tot tijd werden besproken en bijgeschaafd door de voorzittersgroep. Uiteindelijk werden, na bijna wekelijks onderling overleg, de nota's afgeklopt binnen diezelfde groep om vervolgens de kans te geven aan alle leden van de commissie Europa om de teksten te becommentariëren en aan te vullen.

Na wat positieverschuivingen in de congreswerking ziet de commissie er als volgt uit: Wout Patyn (algemeen voorzitter), Donald De Vinck (ondervoorzitter), Dominic Potters (commissiesecretaris), Niels Vandeweyer (trekker 'Europese defensiegemeenschap') en Nick Van Elsen (trekker 'Democratisch deficit'). Wout volgt Glen De Waele op aangezien hij congresvoorzitter werd. Dominic Potters volgt Simon De Decker, huidig congresondervoorzitter, en Rani De Leenheer op.

Deze commissie staat onder het toezicht van congresvoorzitter Glen De Waele, congresondervoorzitter Simon De Decker en algemeen Jong N-VA-voorzitter Viktor Rooseleer.

Inleiding

De Europese Unie is als 's werelds grootste politieke constellatie voortdurend in ontwikkeling. De Unie omvat dan ook een brede en complexe materie. Met Jong N-VA leggen we een visie op tafel over de richting waarin de Unie moet evolueren. Deze visie is allesbehalve exhaustief, daar de Europese thematiek te breed is om elk deelaspect te benaderen, maar omschrijft wel de kern van het project dat wij voor ogen hebben. Het zet de bakens uiteen voor Jong N-VA als leidende politieke jongerenpartij.

Vlaanderen maakt onlosmakelijk deel uit van die Europese Unie. De komende decennia zal de EU en de ruimere Europese samenwerking een blijvende rol spelen. Dit roept logischerwijs ook vragen op welke plek Vlaanderen zal innemen in de EU. Welk Vlaanderen in Europa hebben wij voor ogen?

Dit brengt ons ook onvermijdelijk tot de vraag: welk Europa zien wij voor Vlaanderen? De EU kent het grootste parlement ter wereld, maar is niet vrij van democratische tekorten. Er moet blijvend gesleuteld worden aan de Unie als krachtvolle en geloofwaardige politieke organisatie.

En welke plek moet de Europese Unie innemen in de wereld? Hier komen geopolitieke vraagstukken op tafel waar de Europese lidstaten al dan niet gezamenlijk een koers moeten uitzetten. Defensie speelt hier een belangrijke rol in, maar is het thema waar tussen de lidstaten onderling heel wat verdeeldheid over bestaat. Hoe moet Vlaanderen omgaan met deze Europees defensiematerie?

Thema 1: Vlaanderen in Europa

Vlaamse natievorming en onafhankelijkheid roepen vragen op over de toekomstige positie in de Europese Unie. De Europese verdragen voorzien niet in een procedure voor 'interne uitbreiding' of 'inbreiding'. De positie van een nieuwe Vlaamse staat in de Unie is bijgevolg hoogst onzeker. Dit subthema onderzoekt daarom de diverse mogelijkheden en stippelt mee de route naar een onafhankelijk Vlaanderen als volwaardige lidstaat van de Europese Unie uit. Verder buigt dit subthema zich ook over de vertegenwoordiging van Vlaanderen, en bij uitbreiding andere deelstaten, bij de Europese Unie.

1.1. Euro-essentialisme

Dit onderdeel telt **4 resoluties**.

3.1. Vlaanderen kijkt met een open en internationale blik naar de samenleving en de wereld. Als Europese Vlamingen stelt dit ons in staat om onze samenleving open en solidair vorm te geven en mee te bouwen aan een wereld op een zelfbewuste manier.

3.2. De Europese Unie is voor Vlaanderen een cruciale partner als verzekering voor groei en stabiliteit. Een sterk, onafhankelijk Vlaanderen als lidstaat van de Europese Unie is daarom een vereiste.

3.3. Jong N-VA kijkt met een euro-essentialistische blik naar de Europese Unie. We ondersteunen niet het verhaal van de Europese Superstaat, noch onderschrijven we de roep om de Europese Unie te verlaten.

3.3.1. De Europese Unie heeft nood aan een stevige hervorming met aandacht voor de essentie van het project, namelijk met een focus op de eengemaakte, gemeenschappelijke markt met het vrij verkeer van goederen, diensten, kapitaal en personen. Die eengemaakte, vrije en open markt is van groot belang voor een open exporteconomie als Vlaanderen.

1.2. Subsidiariteit

Dit onderdeel telt **3 resoluties**.

3.4. In de confederatie van de Europese Unie blijven de lidstaten de motor van het Europees project. Het subsidiariteitsbeginsel staat centraal in de Europese besluitvorming en moet ten allen tijde gerespecteerd worden.

3.4.1. Vertrekkend vanuit het subsidiariteitsbeginsel is de overdracht van Europese bevoegdheden opnieuw naar het lidstatelijk niveau zeker geen taboe. Wanneer de schaalvoordelen duidelijk zijn en de heterogeniteitskosten niet te hoog dan kunnen bevoegdheden op het Europees niveau blijven of gebracht worden. Een bevoegdheidsoverdracht naar de Europese Unie is mogelijk als alle lidstaten zich expliciet achter die delegatie scharen zoals het een confederatie betaamt.

3.5. Het Europees Comité van de Regio's als adviesorgaan heeft belang als ontmoetingsplaats voor gelijkgestemde regio's maar mist vandaag de dag (financiële) slagkracht om te slagen in haar opzet. Daarom is het opportuun om het comité ook meer middelen te geven zodat het via concrete financieringsprojecten de Europese regio's kan versterken. Jong N-VA pleit voor een financiële gelijktrekking van het budget van het Europees Comité van de Regio's met het budget van het Europees Economisch en Sociaal Comité.

1.3. Internationale ambities

Dit onderdeel telt **3 resoluties**.

3.6. Vlaanderen moet internationaal sterker op de kaart gezet worden als regio die quasi volledig afhankelijk van het buitenland voor strategische investeringen, handel, energievoorziening, welvaart ...

3.7. De erkenning van de onafhankelijke staat Vlaanderen door de internationale gemeenschap is essentieel om als volwaardige staat te worden gepercipieerd. Het belang van die politieke erkenning kan niet onderschat worden. Om die erkenning te ondersteunen zet Vlaanderen in op een internationaal netwerk met andere landen en internationale organisaties.

3.7.1. Vlaanderen ondersteunt maximaal Europese regio's met een democratisch en solidair autonomiestreven om gehoord te worden op het Europees en internationaal niveau.

3.8. De N-VA moet voortouw nemen in het uitbouwen van een internationaal netwerk en voorziet in haar partijapparaat een internationaal secretariaat om de partij en haar vertegenwoordigers te connecteren met de internationale gemeenschap. Om haar internationale positie te versterken sluit de N-VA, in navolging van Jong N-VA en haar lidmaatschap in de International Young Democrat Union, zich aan bij de International Democratic Union.

1.4. Europese uitbreiding en inbreiding

Dit onderdeel telt **4 resoluties**.

3.9. Lidmaatschap van de exclusieve club van de Europese Unie is pas toegestaan aan het eind van een intensief proces waar aan alle vooropgestelde eisen wordt voldaan en daarvoor draagvlak is bij de huidige lidstaten. De Unie moet een duidelijke visie op haar eigen toekomst en werking hebben vooraleer nieuwe kandidaat lidstaten worden in acht genomen.

3.9.1. Voor een mogelijke uitbreiding van de Unie kijkt Jong N-VA naar enkele Balkanlanden. Een toetreding van Turkije is uit den boze. Vanuit die optiek worden ook alle toetredingsgesprekken met Turkije stopgezet.

3.9.2. Een Europese uitbreiding met nieuwe lidstaten is echter geen evidentie in een Unie die reeds onder druk staat. Jong N-VA pleit daarom om een mogelijke uitbreiding te koppelen aan een verdere uitdieping met duidelijke afspraken rond bepaalde thema's zoals bijvoorbeeld de te lakse begrotingsdiscipline, de migratieproblematiek en de interne markt.

3.10. Het moet voor nieuwe staten die voortkomen uit een bestaande Europese lidstaat mogelijk zijn om automatisch lid te blijven van de Unie. De Europese Unie voorziet een specifieke procedure voor deze gevallen van inbreiding.

1.5. De Vlaamse diplomatie

Dit onderdeel telt **6 resoluties**.

3.11. De Vlaamse diplomatie is essentieel om Vlaanderen op de kaart te zetten in de wereld. Zolang Vlaanderen geen onafhankelijke lidstaat van de Europese Unie is, is artikel 4(2) van het Verdrag betreffende de Europese Unie een steunpilaar in het diplomatieke handelen van Vlaanderen.

3.11.1. Om de Vlaamse diplomatie te versterken moeten de achterhaalde samenwerkingsakkoorden betreffende de Vlaamse vertegenwoordiging in de internationale ruimte onmiddellijk worden aangepast aan de bestaande constitutionele realiteit waardoor Vlaanderen volheid van bevoegdheid krijgt op die thema's waarvoor ze vandaag de dag ook bevoegd is.¹ Ook bij elke volgende toepasselijke constitutionele wijziging worden de samenwerkingsakkoorden steeds geactualiseerd aan de constitutionele realiteit en context van België en Europa.

3.11.2. Het principe 'in foro interno, in foro externo' verzekert aan Vlaanderen een diplomatieke stem in Europese en buitenlandse aangelegenheden. Vlaanderen moet vanuit dit principe steeds de volle en extensieve toepassing daarvan bepleiten. Ook daarom moet zolang binnen België geageerd wordt, gestreefd worden naar homogene bevoegdheidspakketten waarbij het zwaartepunt bij de deelstaten ligt.

3.11.3. Een samenwerking tussen de Vlaamse en Belgische diplomatie is aangewezen, maar nooit of te nimmer kan de Vlaamse diplomatie gehinderd worden door de Belgische. Net daarom moet de Vlaamse diplomatie in dit geval steeds een assertieve houding aannemen wanneer haar belangen in het gedrang komen en zoekt Vlaanderen een akkoord met de andere bevoegde overheden die de diplomatieke rang en het gebruik van de diplomatieke middelen vastlegt.

3.11.4. Om de Vlaamse diplomatie te versterken, is een hervorming van haar instellingen aangewezen. Daarom is een fusie van verschillende instellingen tot één departement 'Internationaal Vlaanderen' noodzakelijk, namelijk een hergroepering van de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering, Flanders Investment and Trade, het Vlaams Agentschap voor Innoveren en Ondernemen, Toerisme Vlaanderen en VLEVA waarbij elke opdracht in samenwerkingsvoordeel kan uitgeoefend worden zonder elkaars belangen in gevaar te brengen.

¹ Het gaat over volgende drie samenwerkingsakkoorden: (1) Samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging in de Ministerraad van de Europese Unie van 8 maart 1994; (2) Kaderakkoord tot samenwerking over de vertegenwoordiging bij de Internationale Organisaties van 30 juni 1994; (3) Samenwerkingsakkoord betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten in de diplomatieke en consulaire posten van 18 mei 1995.

3.11.5. Vlaanderen zoekt partners binnen de internationale gemeenschap om verdere groei en ontwikkeling te versterken. Met andere deelstaten binnen Europese lidstaten pleit Vlaanderen ervoor om maximaal haar stem te kunnen laten doorwegen op het Europees beslissingsniveau.

Thema 2: Democratisch deficit

Het is een oud zeer, het zogenaamde democratisch deficit. Met de rechtstreekse verkiezingen van het Europees parlement en de invoering van het Europees burgerinitiatief werd de kloof tussen de burger en de Unie reeds verkleind, maar er blijft werk aan de winkel. Hoe kan de rol van (deel)statelijke parlementen bij de Europese besluitvorming worden versterkt? Moeten er transnationale lijsten komen? Wat vindt Jong N-VA van het systeem van Spitzenkandidaten?

2.1. Europese transparantie en betrokkenheid

Dit onderdeel telt 6 **resoluties**.

3.12. De Europese Unie is in de kern een confederale organisatie waarin de stem van de lidstaten en hun regio's, en de burgers van doorslaggevend belang is. De Europese Unie slaagt in haar opzet wanneer het beleid dat zij uitdraagt transparant, daadkrachtig en gedragen is door de Europese burgers, de regio's en de lidstaten.

3.13. De betrokkenheid van de burger bij het Europees beleid moet meer kenbaar en toegankelijk gemaakt worden. Het is essentieel dat de Vlaming Europees 'geletterd' wordt.

3.13.1. Jong N-VA neemt hierin haar verantwoordelijkheid en meet zichzelf een voortrekkersrol aan om de Vlamingen te informeren over de Europese politiek.

3.14. Het stemrecht voor de Europese verkiezingen komt toe aan alle EU-burgers die de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben. Als jongerenpartij verzetten wij ons tegen een eventuele verlaging van de kiesleeftijd.

3.15. Jong N-VA wil dat de Vlamingen die in het buitenland wonen ook deel kunnen nemen aan de verkiezingen van het Vlaams Parlement.

3.16. De Europese Unie dient streng op te treden wanneer lidstaten gemaakte afspraken niet naleven, bijvoorbeeld op het vlak van rechtstaat en begroting. Het afdwingen van verantwoordelijkheid zal ook de geloofwaardigheid van de Unie ten goede komen.

2.2. Wegwerken van het democratisch deficit

Dit onderdeel telt **7 resoluties**.

3.17. In de Europese Raad houdt de confederaal samengestelde Belgische vertegenwoordiging steeds rekening met het standpunt van haar deelstaten. In lijn met het in foro interno, in foro externo principe moet de rol van Vlaanderen ook op dit niveau versterkt worden.

3.17.1. In een confederaal België vormen de Vlaamse en Waalse minister-president en de minister-president van de regio Brussel-Hoofdstad samen met de premier de Belgische Raad.

3.17.2. Voor Europese aangelegenheden wordt deze Raad aangevuld met een afvaardiging van de bevoegde ministers uit de regionale regeringen.

3.17.3. De positie die de Belgische vertegenwoordiging in de Europese Raad zal innemen wordt bepaald in de Directie-Generaal Europese Zaken en Coördinatie dat wordt omgevormd tot een interfederaal agentschap met een vertegenwoordiging van de andere federale overheidsdiensten en de regio's. Op deze manier garanderen we dat de regio's een stem aan de tafel hebben en er bij de Europese besluitvorming een directere informatiedoorstroming is. Indien succesvol kan die werkwijze toegepast worden voor het Directoraat Multilaterale Zaken en voor de Mondialisering.

3.17.4. De confederaal samengestelde Belgische Raad bepaalt een rotatiesysteem waarbij de regeringsleiders elk om beurt de Belgische vertegenwoordiging op zich zullen nemen. Wanneer een regeringsleider aan zet is, zal deze vergezeld zijn door assessoren uit de overige regeringen.

3.17.5. Wanneer het gaat over veranderingen aan de beginselen van de Europese Unie, zoals bijvoorbeeld het toetreden van een nieuwe lidstaat, dan heeft Vlaanderen het recht om hieraan te participeren. Net daarom heeft Vlaanderen nood aan een permanente vertegenwoordiging op de dienst van de premier.

3.18. Het "Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en Gewesten, met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie" daterend van 1994 moet als volgt worden herzien bij een institutionele paradigmashift:

- Het rotatiesysteem wordt aangepast zodat de vertegenwoordiging in de Europese Ministerraden deels gebeurt door Vlaanderen, deels door Wallonië. Daarbij worden de bevoegdheden thematisch evenwaardig verdeeld aan het begin van elke legislatuur waarbij ook de krijtlijnen voor standpuntbepaling reeds worden vastgelegd. De verdeling geldt voor de duur van de legislatuur zodat de verantwoordelijkheden duidelijk zijn bepaald en dossierkennis kan worden opgebouwd.

- Wanneer Vlaanderen de vertegenwoordiger is, is Wallonië als assessor aanwezig. Het omgekeerde geldt wanneer Wallonië de vertegenwoordiger is. Uitzondering hierop is de Raad voor Visserij, waar Vlaanderen exclusief voor bevoegd is.

- Het standpunt van de Vlaamse ministers tijdens de Europese Ministerraad moet door het Vlaams Parlement gehoord worden. Zij lichten het parlement in voor vertrek en geven duiding bij terugkomst zowel wanneer Vlaanderen optrad als vertegenwoordiger of als assessor.

2.3. Europese parlementaire werking

Dit onderdeel telt **6 resoluties**.

3.19. Jong N-VA is geen voorstander van transnationale verkiezingslijsten. De Europese politiek moet immers zoveel als mogelijk dichtbij de burger en diens omgeving staan

3.20. Om de democratische legitimiteit van de Unie te versterken, moet het Europees Parlement voor Europese bevoegdheden direct wetgevend initiatiefrecht krijgen.

3.21. De Europese nationale en regionale parlementen verwerven ook in zekere mate een wetgevend initiatiefrecht. We breiden het bestaande systeem van gele en oranje kaarten verder uit:

3.21.1. Met een groene kaart kan een groep van lidstaten een voorstel indienen om wetgeving te initiëren of oude wetgeving aan te passen of af te schaffen. Om een groene kaart te kunnen inzetten dient minstens de helft +1 van het totaal aantal

lidstaten dit initiatief te steunen. Dit voorstel dient dan door de Commissie bekeken en via de gebruikelijke procedures uitgewerkt te worden

3.21.2. Met een rode kaart kan een groep van lidstaten een veto stellen tegen voorstellen vanuit de Europese Commissie. Om een rode kaart te kunnen inzetten dient minstens 3/4de van het totaal aantal lidstaten het bezwaar tegen het voorstel van de Europese Commissie te steunen. De argumenten voor het trekken van een rode kaart moeten afdoende gemotiveerd zijn. De Europese Commissie kan het voorstel dat met een rode kaart wordt geconfronteerd niet in ongewijzigde vorm doorzetten en zal zich buigen over het voorstel waarbij ze de reacties van de lidstaten mee in overweging neemt.

3.21.3. De tijd om als lidstaat te reageren wordt verlengd van 8 weken naar 12 weken nadat het voorstel werd uitgebracht.

2.4. Europese Commissie

Dit onderdeel telt **2 resoluties**.

3.22. De Europese Commissievoorzitter wordt door de burgers verkozen op indirecte wijze. De volksvertegenwoordigers die het dichtst bij de burger staan -de nationale of regionale parlementen- stemmen over een commissievoorzitter, gevolgd door een goedkeuring van het Europees parlement. Elke lidstaat krijgt hierbij een gelijk aantal stemmen.

- Het Europees Parlement draagt minstens twee kandidaten voor via het huidige 'Spitzenkandidaten'-proces waarbij de fracties van het Europese Parlement een kandidaat-voorzitter voordragen. Het Europees Parlement kiest vervolgens 2 kandidaten waarover de lidstaten een stem kunnen uitbrengen.

- Indien van toepassing worden de stemmen eerst nog evenredig verdeeld over de regionale parlementen. De parlementen in Vlaanderen en Wallonië zullen dus elk volgens hun eigen goeddunken kunnen stemmen over de commissievoorzitter.

- De kandidaat die een gewone meerderheid der stemmen behaalt bij de verkiezing zal benoemd worden tot voorzitter van de Europese Commissie.

3.23. Met een mogelijke uitbreiding van de Europese Unie kan het geenszins de bedoeling zijn dat de Europese Commissie blijft uitbreiden. Idealiter leidt een

efficiëntie-oefening tot een kleinere, maar slagvaardige Europese Commissie waar alle lidstaten afwisselend worden aangesteld door middel van een rotatiesysteem.

Thema 3: Europese Defensiegemeenschap

Een Europees leger staat al jarenlang op de agenda. Met het vertrek van de traditioneel huiverachtige Britten, komt dit dossier ongetwijfeld in een stroomversnelling. Met broeihaarden van geweld in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, is het gepast na te denken over of en hoe de lidstaten zouden moeten samenwerken op vlak van defensie. Moet daarbij worden ingezet op loutere coördinatie met behoud van unanimiteit, of moeten de lidstaten een deel van hun soevereiniteit afstaan ten voordele van een Europees leger?

3.1. Toekomst defensie

Dit onderdeel telt **2 resoluties**.

3.24. Vlaanderen zet in op een moderne en professionele defensie met het militair aspect als kerntaak om haar nationale en internationale taken te vervullen. Onze legermacht moet klaar zijn om huidige en nieuwe veiligheidsuitdagingen aan te gaan zoals internationale terreur, hybride dreigingen en cyberdefensie.

3.25. Het defensiebeleid van de Europese Unie moet voornamelijk gericht zijn op het efficiënter inzetten van financiële middelen, het creëren van synergiën rond ontwikkeling- en aankoopbeleid van militaire technologieën en materieel, en het versterken van een competitieve eigen defensiemarkt.

3.2. Buitenlands beleid

Dit onderdeel telt **3 resoluties**.

3.26. De Europese Unie moet op het wereldtoneel sterk en slagkrachtig voor de dag komen zowel politiek, economisch als militair. Daarvoor zet ze haar soft power-instrumenten in, maar deinst er niet voor terug om hard power-instrumenten in te zetten om waar nodig de Europese belangen te verdedigen.

3.26.1. De Unie kan en moet als grootmacht een tegengewicht bieden aan andere machten zoals de Verenigde Staten, China, Rusland of Turkije. De prioritaire beleidsdomeinen waarin ze dat moet doen, is het migratie- en handelsbeleid.

3.26.2. Het nabuurschapsbeleid van de Unie is een belangrijke pijler van het Europees buitenlands beleid en moet onderhouden worden om stabiele buitengrenzen van de Unie te verzekeren. Dit doet ze door actief diplomatieke contacten te onderhouden.

3.3. Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO)

Dit onderdeel telt **3 resoluties**.

3.27. De NAVO blijft een belangrijke pijler van onze veiligheidsbeleid en zorgt mee voor de verdediging van de Europese ruimte.

3.27.1. Een sterker Europees veiligheidsbeleid betekent niet dat we rivaliserende structuren opzetten met de NAVO. Het doel is om complementair te zijn en elkaar te versterken.

3.27.2. Een autonoom Vlaanderen zal streven naar het halen van de NAVO-norm en dus minimum 2% van het BBP uitgeven aan defensie. Vlaanderen kan enkel rekenen op de solidariteit van haar partners wanneer zijzelf haar deel doet als een loyale partner.

3.4. Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid

Dit onderdeel telt **4 resoluties**.

3.28. De huidige defensiesamenwerking binnen de EU zoals voorzien in het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB) willen we versterken.

3.28.1. Het GVDB moet blijvend geleid worden door intergouvernementele instituties en beslissingen nemen bij unanimititeit. Via de Europese Raad behoudt elke lidstaat een vetorecht bij de uitvoering van het beleid. Zo verzekeren we respect voor de nationale soevereiniteit van elke lidstaat.

3.28.2. De werking van het Europees Defensieagentschap, de EU Battlegroups en het Europees Defensiefonds zijn stappen in de goede richting, die Vlaanderen zal blijven aanmoedigen.

3.28.3. We kiezen voor meer samenwerking met initiatieven zoals PESCO dat al resultaten levert in de praktijk. Dit mag echter geen protectionistisch verhaal worden, het doel moet een open EU-defensiemarkt zijn.

3.5. Europees en lage landen leger

Dit onderdeel telt **4 resoluties**.

3.29. Het oprichten van een Europees leger is, gezien de uiteenlopende geopolitieke belangen, geen realistisch plan. Een Europees leger zou bovendien enkel een reden van bestaan hebben binnen de NAVO, als aanvulling. Het oprichten van intense samenwerkingsverbanden tussen buurlanden kan daarentegen een realistische tussenoplossing bieden.

3.30. Vlaanderen kiest voor een stapsgewijze evolutie naar een leger van de Lage Landen.

3.30.1. De samenwerking tussen de marines van de Benelux-landen is al decennialang een van de meest succesvolle en verregaande. We moeten die uitbreiden naar de andere legercomponenten, met als einddoel de integratie tot een "leger van de Lage Landen".

3.30.2. Op vlak van defensie richten we onze blik naar het noorden en meten we ons met Nederland, Duitsland en Scandinavië. Door onze militaire inspanningen

internationaal beter op elkaar af te stemmen, ontwikkelen we een meer efficiënte en performante defensie.

Bibliografie

De lezingen gehouden door Hendrik Vos, Geert Bourgeois, Axel Buyse en Pascal Heyman waren de belangrijkste inspiratiebron voor de totstandkoming van deze teksten. Zowel Hendrik Vos als Geert Bourgeois gaven hun visie over 'Vlaanderen in Europa' met de daaraan gekoppelde vraag: 'Hoe zien zij de toekomst van De Europese Unie en de rol van Vlaanderen daarin?' Pascal Heyman ging dieper in op de toekomst van de Europese defensiepolitiek en Axel Buyse liet zijn licht schijnen op de Vlaamse diplomatieke en buitenlandse relaties.

- Connolly, Christopher K. (2013), "Independence in Europe : sécession, sovereignty, and the European Union", *Duke Journal of Comparative & International Law*, Vol. 24:51, 51-105.
- Jan Beyers & Peter Bursens (2013), "How Europe Shapes the Nature of the Belgian Federation: Differentiated EU Impact Triggers Both Co-operation and Decentralization", *Regional & Federal Studies*, 1-21.
- Plamondon, Jeannine (2007), "Self-determination and independence movements in Europe", *Claremont-UC Undergraduate Research Conference on the European Union*, Vol. 2007, Article 9.
- Sulík, Richard (2017), *Manifesto of Slovak Eurorealism: marking the 60th anniversary of signing of treaties of Rome on 25 march 1957*.

Afkortingenlijst

Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid	GVDB
Noord-Atlantische Verdragsorganisatie	NAVO